

Sveavägen 59
Box 350, SE-101 26 Stockholm, Sweden

Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter
The Swedish federation for Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender Rights
Member of The International Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender and
Intersex Association (ILGA)

Förbundskansli
+46 8 50 162 900
forbund@rfsi.se

RFSL Info & Media AB
+46 8 50 162 910
komut@rfsi.se
www.rfsi.se

Fax
+46 8 50 162 999

Webb
www.rfsi.se

REMISSYTTRANDE
2014-01-20

Justitiedepartementet

Genomförande av det omarbetade skyddsgrundsdirektivet (Ds 2013:72)

RFSL (Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter) har beretts tillfälle att yttra sig över promemorian *Genomförande av det omarbetade skyddsgrundsdirektivet* (Ds 2013:72). RFSL lämnar härmed följande synpunkter.

Inledning

RFSL kan inledningsvis konstatera att det omarbetade skyddsgrundsdirektivet innebär vissa förbättringar. Implementeringen av direktivet i svensk rätt är dock behäftad med vissa oklarheter, vilket kan försvåra en rättssäker tillämpning av de nya bestämmelser som föreslås.

Avsnitt 7.1.1 – Aktörer som ger skydd

Den nya lydelsen av skyddsgrundsdirektivet innebär att utlänningslagen kompletteras så att även skydd som kan erhållas av parter eller enskilda organisationer som kontrollerar hela eller en betydande del av en stats territorium ska beaktas vid en asylprövning. Någon närmare diskussion förs dock inte i promemorian om vilka krav som ska vara uppfyllda för att även ”parter och enskilda organisationer” ska anses kunna erbjuda ett effektivt skydd mot förföljelse. Att någon vägledning vid tillämpningen av denna bestämmelse inte lämnas menar RFSL är en betydande brist som kan leda till godtyckliga bedömningar vid asylprövning.

Avsnitt 7.1.2 – Internt skydd

RFSL delar inte promemorians bedömning att skyddsgrundsdirektivets bestämmelser om internt skydd är uppfyllda genom gällande rätt. Avgöranden i Migrationsöverdomstolen har fastslagit att internflyktsalternativet ska vara

rimligt och realistiskt. Då beslut i enskilda ärenden visar att detta synsätt inte alltid följs bör det i utlänningslagen framgå vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda för att ett internt skydd ska anses vara relevant. RFSL menar också att den nya lydelsen av artikel 8.2 i direktivet, om skyldighet att inhämta aktuell och exakt information, ska regleras i utlänningslagen. Förbundet delar inte promemorians bedömning att det räcker med att hänvisa till den allmänna utredningsskyldighet som finns inom svensk förvaltningsrätt. Det kan nämnas att förvaltningslagsutredningen i sitt betänkande (SOU 2010:29) underströk vikten av att förtydliga myndigheternas utredningsskyldighet. Otydligheten kring utredningsskyldigheten gällande internt skydd är inte acceptabel och därför bör denna skyldighet uttryckligen framgå i utlänningslagen.

Avsnitt 7.2 - Förutsättningar för att betraktas som flykting

Även när det gäller skyddsgrundsdirektivets bestämmelse om samband mellan skälen för förföljelse och avsaknad av skydd mot förföljelse menar RFSL att utlänningslagen måste förtydligas. Förbundet delar inte promemorians bedömning att det inte krävs någon lagändring. Anledningen till denna uppfattning är att det finns allvarliga brister i hittillsvarande praxis för asylprövningen när det gäller fall med flyktingar som är homosexuella, bisexuella eller transpersoner (hbt-flyktingar). Det är endast undantagsvis som avsaknaden av skydd mot förföljelse vägs in vid bedömningen av asylskälen i enskilda ärenden. I flertalet av de länder som hbt-flyktingar flytt ifrån saknas skydd mot diskriminering och förföljelse men detta förhållande påverkar mycket sällan beslutet.

Asylsökande transpersoners situation

RFSL välkomnar att det omarbetade skyddsgrundsdirektivet innehåller en bestämmelse om att det ska tas hänsyn till könsrelaterade aspekter, inbegripet könsidentitet. Även om gällande svensk rätt innebär att transpersoner anses tillhöra en viss samhällsgrupp enligt Genèvekonventionens flyktingdefinition är kunskaperna om transpersoners situation i asylärenden fortfarande i hög utsträckning begränsad. RFSL vill därför särskilt betona vikten av att rättssäkerheten för asylsökande transpersoner förbättras.

Ulrika Westerlund
Förbundsordförande RFSL

Stig-Åke Petersson
Asylhandläggare RFSL